

Sygn. akt I Ns 567/15

POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Lidia Kopczyńska

Protokolant: st. sekr. sądowy Elżbieta Marciniak

po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 2016 r. w Ciechanowie

sprawy z wniosku J. A. (1)

z udziałem M. G., J. A. (2)

o stwierdzenie nabycia spadku

1. stwierdza, że spadek po S. P. z domu A. córce S. i Z. z domu B. zmarłej 29 marca 2015 roku w C., ostatnio stale zamieszkałej w C. na podstawie ustawy nabyli rodzeństwo J. A. (1) i M. G. oraz bratanek J. A. (2) w częściach równych po 1/3 (jednej trzeciej) części każde z nich;
2. pozostawia wnioskodawcę i uczestników postępowania przy kosztach postępowania związanych z ich udziałem w sprawie.

I Ns 567/15

UZASADNIENIE

Wnioskodawca J. A. (1) złożył do tegoż Sądu w dniu 26 października 2015 r. wniosek o stwierdzenie nabycia spadku na podstawie ustawy po S. P., z domu A., zmarłej dnia 29 marca 2015 r. w C. i stale tam zamieszkałej.

W uzasadnieniu wniosku wnioskodawca wyjaśnił, że spadkodawczyni zmarła jako wdowa, nie miała dzieci, a jej rodzice zmarli przed nią. Wnioskodawca wskazał jako spadkobierców rodzeństwo: J. A. (1) i M. G..

Postanowieniem z dnia 18 lutego 2016 r. Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestnika bratanka spadkodawczyni J. A. (2) (postanowienie k. 27 akt).

Uczestnicy postępowania przyłączyli się do wniosku i wnosili o stwierdzenie nabycia spadku na podstawie ustawy.

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Spadkodawczyni S. P. z domu A. zmarła dnia 29 marca 2015 r. w C.. Ostatnio stale do śmierci mieszkała w C.. W chwili śmierci była wdową (dowód: odpis aktu zgonu k. 5 akt).

Spadkodawczyni nie miała dzieci. (dowód: zapewnienie wnioskodawcy J. A. (1) k. 14-15 akt).

Rodzicami S. P. byli S. A. i Z. z domu B. (dowód: odpis aktu zgonu k. 5 akt).

Matka spadkodawczyni Z. A. z domu B. zmarła 28 lutego 1961 r. (dowód; odpis aktu zgonu k. 6 akt).

Ojciec spadkodawczyni S. A. zmarł 11 kwietnia 1976 r. (dowód: odpis aktu zgonu k. 7 akt).

Spadkodawczyni S. P. miała 4 rodzeństwa: J. A. (1), M. G., J. A. (3) i H. A.. Przed śmiercią spadkodawczyni zmarli: H. A. i J. A. (3). H. A. zmarła 11 kwietnia 1949 r. bezdzietnie. J. A. (3) zmarł 14 kwietnia 1967 r. pozostawiając jedno dziecko J. A. (2) (dowód: odpisy aktów stanu cywilnego k. 8-11, 19 akt).

S. P. nie pozostawiła testamentu. Nie miała innych dzieci ani pozamałżeńskich ani przysposobionych ani też takich, które by zmarły przed jej śmiercią. J. A. (2) złożył przed Sądem oświadczenie o przyjęciu spadku wprost. Pozostali spadkobiercy nie składali oświadczeń o przyjęciu lub odrzuceniu spadku. Nikt nie został uznany przez Sąd za niegodnego dziedziczenia, nikt nie zrzekł się dziedziczenia. Nie był u Notariusza zarejestrowany akt poświadczenia (dowód: zapewnienie wnioskodawcy J. A. (1) k. 14-15 akt i uczestników M. G. k. 15 akt, J. A. (2) k. k. 49-50 akt).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dołączone dokumenty, a w szczególności: odpisy aktów zgonu k. 5-7, 10-11 akt, odpisy urodzenia k. 8, 19 akt i odpis aktu małżeństwa k. 9 akt oraz zapewnienie wnioskodawcy J. A. (1) k. 14-15 akt i uczestników M. G. k. 15 akt, J. A. (2) k. k. 49-50 akt.

Sąd uwzględnił dołączone dokumenty, ich prawdziwość nie była kwestionowana i nie budzi wątpliwości. Sąd przyjął za podstawę ustalenia kręgu osób uprawnionych do dziedziczenia złożone do akt sprawy odpisy aktów zgonu spadkodawczyni i jej krewnych oraz odpis aktu małżeństwa uczestniczki i akty urodzenia wnioskodawcy i uczestnika. Sąd dał wiarę zapewnieniom wnioskodawcy i uczestników, gdyż znalazły potwierdzenie w złożonych do akt odpisów aktów stanu cywilnego.

Sąd zważył, co następuje:

Stosownie do art. 1025 § 1 k.c. sąd na wniosek osoby mającej w tym interes stwierdza nabycie spadku przez spadkobiercę. Spadkobierca nie ma obowiązku wykazywania takiego interesu, natomiast w odniesieniu do podmiotu nieroszczonego sobie praw do spadku, warunek posiadania interesu (art. 510 § 1 kpc) we wszczęciu takiego postępowania oznacza, że wynik tego postępowania ma dotyczyć także jego praw. Jest on spełniony, gdy podmiot ten ma interes w wywołaniu któregośkolwiek ze skutków stwierdzenia nabycia spadku (art. 1025 § 2 i art. 1027 k.c.).

Zgodnie z art 670 § 1 k.p.c. Sąd spadku bada z urzędu, kto jest spadkobiercą oraz czy spadkodawca pozostawił testament.

Badanie następuje w drodze odebrania zapewnienia od spadkobierców. Art. 671. § 1 k.p.c. przewiduje, że za dowód, że nie ma innych spadkobierców, może być przyjęte zapewnienie złożone przez zgłaszającego się spadkobiercę.

Sąd jest związany wnioskiem tylko co do określenia osoby spadkodawcy, o tym zaś, kto dziedziczy spadek, orzeka z urzędu (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1950 r., Wa.C. 3/50, DPP 1950, nr 7, poz. 59; uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 1969 r., III CZP 132/68, OSNC 1969, nr 7-8, poz. 131; uchwała całej Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 26 października 1973 r., III CZP 13/73, OSNC 1974, nr 9, poz. 144).

Artykuł 670 § 1 k.p.c. nakłada na sąd orzekający jedynie badanie z urzędu, kto jest spadkobiercą. Do sądu spadku należy zatem np. ustalenie, czy nie zachodzą negatywne przesłanki dziedziczenia. Na podstawie art. 670 § 1 k.p.c. nie można natomiast nałożyć na sąd obowiązku zastępowania wnioskodawcy w udowodnieniu okoliczności, z których wnioskodawca ten wywodzi dla siebie skutki prawne (postanowienie Sądu Najwyższego z 6 marca 1998 r. III CKN 38/98 LEX nr 399713).

Jak podkreśla się w orzecznictwie, w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku znajduje odpowiednio zastosowanie art. 232 zdanie pierwsze w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., gdyż przepis nie zwalnia uczestników od ciężaru wskazywania dowodów wymaganych do stwierdzenia okoliczności faktycznych, z których wywodzą skutki prawne, gdyż art. 670 k.p.c. nie zwalnia uczestników od obowiązku wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Konsekwentnie, na uczestniku postępowania, który podniósł fakt lub zarzut, spoczywa także

ciężar udowodnienia jego prawdziwości - art. 6 k.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2004 r., III CK 420/02, IC 2004, nr 10, s. 41).

Z art 926 §1 i §2 k.c. wynika, że powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu. Dziedziczenie z ustawy następuje wówczas, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy.

W niniejszej sprawie wnioskodawca we wniosku wskazał, iż nie był sporządzony testament. Uczestnicy postępowania również nie ujawnili, by testament spadkodawczyni sporządziła. Tym samym zachodzi dziedziczenie ustawowe.

W myśl art. 931 § 1 k.c. w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku.

Ponieważ spadkodawczyni nie pozostawiła zstępnych, do dziedziczenia spadku powołani są dalsi krewni.

Zgodnie z art. 932. § 4 k.c. jeżeli jedno z rodziców spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadł, przypada rodzeństwu spadkodawcy w częściach równych. Zaś z art. 932 § 5 k.c. wynika, że jeżeli którekolwiek z rodzeństwa spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku pozostawiając zstępnych, udział spadkowy, który by mu przypadł, przypada jego zstępny. Podział tego udziału następuje według zasad, które dotyczą podziału między dalszych zstępnych spadkodawcy.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 14 kwietnia 1959 r. (I CR 109/59, OSNCK 1960, nr 2, poz. 53) wskazał, że ustalenie danych personalnych uczestników postępowania o stwierdzenie nabycia spadku powinno opierać się na odpisach aktów stanu cywilnego.

W niniejszej sprawie, na podstawie złożonych odpisów aktu stanu cywilnego Sąd ustalił, że spadkodawczyni S. P. w chwili śmierci była wdową i nie miała dzieci. Jej rodzice S. A. i Z. A. z domu B. zmarli przed S. P.. Również jej siostra H. A. zmarła przed spadkodawczynią bezdzietnie. Natomiast zmarły przed spadkodawczynią brat J. A. (3) pozostawił jedno dziecko - J. A. (2). Mając na uwadze treść art. 932 § 3 i 4 k.c. Sąd ustalił, że spadek po S. P. odziedziczyli rodzeństwo J. A. (1), M. G. oraz bratanek J. A. (2) w częściach równych po 1/3 części każde z nich.

O kosztach Sąd orzekł w oparciu o art 520§1 kpc, który ustanawia zasadę orzekania o kosztach w postępowaniu nieprocesowym i jest przepisem szczególnym w stosunku do ogólnych zasad dotyczących kosztów postępowania, zawartych w art. 98 i n. kpc. Obowiązek poniesienia kosztów postępowania związanych z udziałem w sprawie oznacza, że uczestnik ponosi koszty nie tylko tych czynności, które sam dokonał, ale i tych, które zostały dokonane przez sąd na jego wniosek. Odpowiednio do postępowania nieprocesowego stosuje się przepisy art. 98 k.p.c. w zakresie, w jakim określają one koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i do celowej obrony. Należy brać pod uwagę specyfikę poszczególnych spraw, należących do postępowania nieprocesowego, które mogą uzasadniać uznanie za koszty niezbędne również tych, które w danej sprawie poniesione być muszą (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 1987 r., III CZP 37/87, OSNC 1988, nr 10, poz. 138). W niniejszej sprawie Sąd pozostawił strony przy kosztach związanych z ich udziałem w sprawie, zgodnie z art. 520 §1 k.p.c., wobec braku sprzecznych interesów między stronami postępowania.

Z tych względów Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia.

(...)